

1. Yhteystiedot, kansilehti

Liutun päiväkoti (varhaiskasvatusyksikkö)

Poutvaarantie 4, 36240 Kangasala

Lapsiryhmät:

YLÄKERTA 1-4vuotiaat

Pätkämäki p.050 5543532

Touhutörmä p.050 5543932

ALAKERTA 3-5vuotiaat

Reuhurinne p. 050 5543530

Velmuvaara p.050 5543931

Yhteystiedot:

varhaiskasvatusyksikön johtaja

Mari Sandström, p. 050 395 6656, mari.sandstrom@kangasala.fi

varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtaja

Maisa Sillanpää, p. 050 387 6168, maisa.sillanpaa@kangasala.fi

varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Riikka Aaltonen, p.050 303 0766, riikka.aaltonen@kangasala.fi

Päiväkodissa yksi kiertävä lastenhoitaja

2. Kehittämiskohteet

Koko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteiset tavoitteet, jotka on johdettu kaupungin strategisista kehittämiskohteista

Lapsen tarvitsema tuki tuodaan lapsen oppimisympäristöön

- Lapsiryhmän laadukas arjen pedagogiikka on kunnossa
- Henkilöstön osaamista vahvistetaan liittyen laadukkaaseen arjen pedagogiikkaan, lapsen tukeen ja inklusion käsitteeseen

Liutun päiväkodin tämän toimintakauden painopisteet

- Huomioimme kaikessa toiminnassa Vakan yhteiset tavoitteet. Panostamme laadukkaaseen arjen pedagogiikkaan, jonka arvioinnissa hyödynnämme laadukas pedagoginen arki - lomaketta
- Tänä toimintavuonna kiinnitämme huomiota tiedottamiseen.
- Kerran kuukaudessa toteutettavassa koko päiväkodin seikkailupäivässä toteutetaan Vasun oppimisen alueita. Seikkailupäivässä lapsilla on jokaiseen oppimisen alueeseen liittyvää toimintaa tarjolla.
- Panostamme yhteisöllisyyteen ja kiireettömyyteen. Annamme aikaa lasten leikkiin ja olemme aidosti läsnä lasten leikeissä ja touhuissa.
- Lapset otetaan suunnitelmallisesti mukaan koko päiväkodin toiminnan suunnitteluun ja arviointiin.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta nouseva tavoite

- Suunnittelemme, selvitämme ja valitsemme toimenpiteet sekä arvioimme niiden toteutumista erillisen toiminnallisen suunnitelman mukaisesti.
- Tällä toimintakaudella jatkamme edellisellä toimintakaudella nousutta kehittämisteemaa; Kaveritaidot

3. Toimintaperiaatteet

Vasun arvot Liutun päiväkodin arjessa

Ihmisenä kasvaminen

- o Henkilöstön ammatillisuus
- o Sensitiivisyys ja kohtaaminen
- o Arjen pedagogiikka
- o Yksilöllinen huomioiminen
- o Lapsi saa tarvitsemansa tuen
- o Arvoista puhuminen
- o Ajoissa puuttuminen
- o Käytössä vertaissovittelu
- o Erehdyksien kautta oppiminen
- o Minäkuvan tukeminen
- o Tunnetaidot

Lapsen oikeudet

- o Lapsi saa olla oma itsensä
- o Turvallinen kasvuympäristö
- o Tuetaan lapsen oman persoonallisuuden kasvua
- o Lapsi saa tarvitsemansa tuen
- o Lapsi tulee kohdatuksi päivittäin
- o Havaintomenetelmät käytössä
- o Moniammatillinen yhteistyö toimii
- o Toiminnan suunnittelussa huomioidaan lapsen oikeudet

Lapsuuden itseisarvo

- Lapsen ja lapsuuden kunnioitus
- Lapset huomioidaan omina yksiköinä
- Halu löytää ja sanoittaa lapsen omia vahvuuksia

Perheiden monimuotoisuus

- o Ihmisen kunnioitus
- o Yhteistyö perheiden kanssa
- o Kaikki perheet kohdataan tasa-arvoisesti
- o Hyvä keskusteluyhteys kaikkien perheiden kanssa
- o Erilaisuuden kunnioitus

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

- o Kunnioitetaan ja kohdataan kaikki tasa-arvoisesti
- o Kaikki huoltajat kohdataan tasa-arvoisesti
- o Lapsen osallisuus, jonka mahdollistaa tutut ja pysyvät kasvattajat
- o Jokainen saa olla sellainen, kun on
- o Huomioidaan myös hiljaiset ja rauhalliset lapset
- o Kaikkien yksilölliset ominaisuudet huomioidaan

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

- o Kannustetaan monipuoliseen ruokailuun ja liikuntaan
- o Ruokakasvatus osana arkea
- o Säännölliset salivuorot
- o Myötätunto
- o Kohtuullisuus
- o Tasa-arvoinen vuorovaikutus
- o Kehitetään päiväkodin kierrätystä, huomioidaan esim. askartelussa

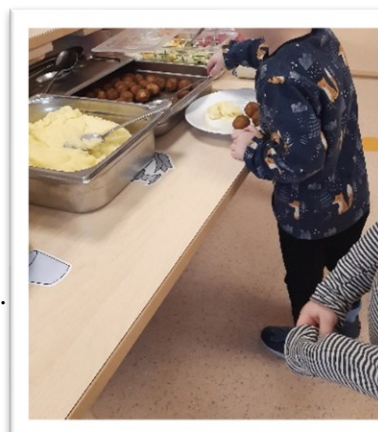

Lasten ja huoltajien osallisuuden rakenteet (suunnittelu, toteutus, arviointi)

- o Toimintaa suunnitellaan ja arvioidaan yhdessä lasten ja huoltajien kanssa.
- o Lapset osallistuvat yhteiseen suunnitteluun ja toteutukseen koskien koko päiväkodin, oman ryhmän tai pienryhmän toimintaa. Tämä opettaa lapsia vastuullisuuteen ja yhteisten asioiden eteen ponnisteleminen.
- o Toimintaa arvioidaan yhdessä lasten kanssa säännöllisesti
- o Huoltajien osallistuminen toiminnan suunnitteluun mahdollistetaan vanhempainilloissa sekä lapsen vasukeskustelussa. Huoltajat rohkaistaan antamaan palautetta pitkin toimintavuotta, lisäksi keväisin kannustetaan vastaamaan varhaiskasvatuksen asiakaspalautekyselyyn

Arjen pedagogiikka (ruokakasvatus, siirtymät, lepo)

- o Kaikki arjen tilanteet ovat pedagogisia oppimistilanteita.
- o Ruokailutilanteet ovat kiireettömiä ja niissä harjoitellaan lasten kanssa mm. ottamaan itse ruokaa, maistamaan uusiakin makuja ja keskustelemaan ruoasta.
- o Kaikilla lapsilla on mahdollisuus lepohteen. Lepohetkellä rauhoitutaan, kuunnellaan satuja ja halukkaat saavat myös nukkua.
- o Päiväkotimme kaikki siirtymätilanteet ovat oppimishetkiä.

Pienryhmätoiminta

- o Jokaisessa ryhmässä toteutetaan pienryhmäpedagogiikkaa. Pienryhmäaikana painottuvat pedagoginen toiminta, leikki sekä ulkoilu ja siirtymät. Lounas syödään koko ryhmän kesken.
- o Pienryhmiin voidaan tehdä toimintavuoden aikana tehdä muutoksia esim. kaverisuhteiden tukemisen vuoksi.
- o Pienryhmän muodostamisessa on huomioitu lapsen ikä tai lapsiryhmän tarpeet.
- o Toiminnassa korostamme aikuisten ja lasten työrauhan kunnioittamista.
- o Sama työntekijä työskentelee pienryhmän kanssa vähintään kolme viikkoa kerrallaan.

Kestävä tulevaisuus

- o Opettelemme toimintaympäristön sekä luonnonvaraisen ympäristön kunnioittamista. Opettelemme yhteisistä tavaroista ja tiloista huolehtimista ja vastuun kantoa.
- o Positiiviset kokemukset luonnosta ja lähiympäristöstä edesauttavat kestävän kehityksen toimintatapoihin sitoutumista.
- o Opettelemme lasten kanssa säästäväisyyttä ja kierrättämisen merkitystä.

Toiminnan vuosikello ja vasua täydentävät suunnitelmat

- o Toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa hyödynnetään toiminnan vuosikelloa ja liikunnan sekä ruokakasvatuksen vuosikelloja
- o Päiväkodin toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Turvallisuussuunnitelma

- o Turva-app löytyy kaikkien ryhmien puhelimista sekä tarvittavat lomakkeet ryhmien turvallisuuskansista

4. Kehittäminen ja arviointikäytänteet

Suunnittelu- dokumentointi ja arviointikäytänteet (kyselyiden käsittely, vasuprosessi, palaverirakenteet)

- Suunnittelupäivä 2.8., jossa käyty läpi yhteiset käytännöt ja toiminta- ja turvallisuussuunnitelma
- **Tiimipalaverit:**
 - kesäkuussa 2024 jokaisella tiimillä suunnittelupalaverit
 - tiimipalaverit (45min) kerran viikossa maanantaina tai tiistaina
 - noin kerran kuukaudessa pidemmät tiimipalaverit (1,5 h)
 - tiimipalaverissa käytössä asialista ja muistio tallennetaan ryhmien omaan teams-kansioon
- **Talopalaveri** pidetään kerran kuukaudessa keskiviikkoisin
- **Lasten vasukeskustelut** pidetään syksyllä, uusien lasten osalta kahden kuukauden kuluttua varhaiskasvatuksen aloituksesta.

Pedagogiset työllät, pedagogisen työryhmän rakenteet, kasvattajakahvilat

- **Päiväkodin johtotiimi** kokoontuu noin 5 viikon välein käsittelemään ajankohtaisia asioita, suunnittelemaan ja kehittämään päiväkodin toimintaa ja pohtimaan pedagogisenryhmän tapaamisten sisältöjä. Johtoryhmään kuuluvat varhaiskasvatusyksikön johtaja, varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja.
- **Pedagoginen ryhmä (pedatiimi)** kokoontuu kerran kuukaudessa keskiviikkoisin. Ryhmään kuuluvat päiväkodin varhaiskasvatuksen opettajat, varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtaja ja johtaja. Pedatiimissä keskustellaan ajankohtaisista pedagogisista aiheista. Ryhmä sitoutuu jalkauttamaan pedagogisia käytäntöjä tiimien arkeen. Ryhmä on johtajan tukena ja apuna pedagogisen toiminnan toteutumisessa päiväkodissa. Pedagoginen ryhmä suunnittelee ja arvioi varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista yksikössämme.
- Pedagogisen toiminnan apuna on pedagoginen vuosikello
- **Hoitajien yhteinen tiimi** kokoontuu 2 krt/ toimintavuodessa. tiimi koostuu varhaiskasvatuksen lastenhoitajista ja varhaiskasvatusyksikön johtajasta/apulaisjohtajasta. Ryhmässä keskustellaan perustoimintoihin liittyvistä käytännöistä ja pedagogisista ratkaisuista.
- Tiimeissä tehdään kuukausittainen arviointi etukäteen sovitusta arjen tilanteesta
- Pedagogisia iltoja ei pidetä syksyllä, koska on seutukunnan yhteinen Treduka-tapahtuma 19.11.2024.
- Kevään pedagogiset illat sovitaan tarkemmin puolivuotisarvioinnin yhteydessä
- Syksyllä osallistutaan varhaiskasvatuksen yhteisiin kasvattajakahviloihin ja yksikön omia kasvattajakahviloita pidetään tarpeen mukaan.

Osaamisen kehittäminen, hyvien käytäntöjen jakaminen, osaamisen hyödyntäminen

- Kaikkien työntekijöiden erityisosaamisten hyödyntäminen koko päiväkodin käyttöön
- Yhteiset koulutuspalautteet
- Opettajien yhteisSak-aika
- Erilaisissa työryhmissä osaamisen jakaminen

Arviointikäytänteet

- Tiimit arvioivat toimintaansa tiimipalavereissa viikoittain ja kerran kuukaudessa peilataan toimintaa asetettuihin kehittämiskohteisiin.
- Tiimien käytössä laadukas pedagoginen arki- lomake
- Arviointi tehdään myös jatkuvasti yhdessä lasten kanssa
- Huoltajille mahdollistetaan toiminnan arviointia mm. kyselyin, vasukeskusteluissa, vanhempainilloissa.
- Koko päiväkodin osalta arvioimme toimintaa puolivuositain

5. Oppimisympäristö

Liutun päiväkoti on neliryhmäinen, kaksikerroksinen päiväkoti rauhallisella pientaloalueella. Ryhmien tilat mahdollistavat toiminnan ja leikkien jakamisen siten, että leikkirauha säilyy. Päiväkodissamme on myös pitkät käytävät molemmissa kerroksissa, jotka mahdollistavat liikuntaratojen rakentamisen sekä enemmän tilaa ja vauhtia vaativien leikkien syntymisen.

Ryhmien toimintaympäristöjä kehitetään kauden aikana lapsilta nousevien teemojen, toiveiden ja tarpeiden ympärille. Lapset osallistuvat toimintaympäristön suunnitteluun mm. valitsemalla uusia leikkikokonaisuuksia, sekä rakentamalla ympäristöä yhteistyössä kasvattajien kanssa.

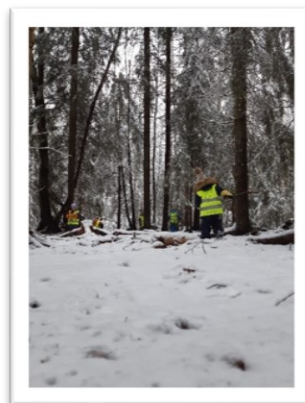
Päiväkodissamme on käytössä erilaisia ohjelmointikasvatuksen tai tiedonhankinnan toteuttamisen välineitä niin lapsille kuin aikuisillekin.

Päiväkodin liikuntasali on ahkerassa käytössä päivittäin, jokaiselle ryhmälle on sovittu oma salivuoro ja lisäksi perjantain vuorot on jaettu ryhmien kesken. Salia käytetään myös yhteisten tapahtumien järjestämiseen.

Kerran kuukaudessa toteutettavassa koko päiväkodin seikkailupäivässä toteutetaan Vasun oppimisen alueita niin, että vuorollaan jokainen tiimi saa miettiä lasten kanssa toimintaa sovittoon oppimisen alueeseen liittyen. Seikkailupäivässä lapsilla on jokaiseen oppimisen alueeseen liittyvää toimintaa tarjolla. Seikkailupäivä mahdollistaa lapsille toimimisen sovitussa päiväkodin ryhmätiloissa aamupäivän ajan. Lapset saavat omatoimisesti ja oman kiinnostuksensa mukaisesti leikkiä missä tahansa oman kerroksen tilassa yli ryhmärajojen sekä tutustua muiden ryhmien aikuisiin ja lapsiin. Ulkoseikkailupäivinä lapset saavat luvallisesti kulkea omatoimisesti päiväkodin ulkoilualueella, jonne on järjestetty toimintapisteitä.

Päiväkotimme piha uusine leikkivälineineen on päivittäin lasten käytössä. Lapsilla on mahdollisuus kiipeillä, roikkua, keinua sekä juosta ja pelata. Myös hiekka- ja vesileikkeihin on päiväkodissamme riittävä välineistö. Erikseen aidatulla alle 3-vuotiaiden pihalla on kallioinen alue, joka innostaa tasapainotaitojen harjoitteluun niin isoja kuin pieniäkin päiväkotilaisia. Kieltoja karsimalla teemme ulkoilusta sallivampaa ja näin edesautamme lasten spontaania liikkumista.

Liutun päiväkoti sijaitsee metsän ja kahden järven läheisyydessä. Pitkäjärvi ja Kaukajärvi tarjoavat loistavat puitteet retkeilyyn, metsäleikkeihin sekä luonnon tutkimiseen ja havainnointiin. Liutun rannassa on myös leikkipuisto ja hiekkakenttä. Hiekkakenttää käytetään pelailuun sekä ohjattuihin ulkoleikkeihin. Talvella kentällä on mahdollisuus käydä luistelemassa. Liutun rantaan ajetaan pyydettyäessä myös hiihtoladut.

6. Pedagoginen tuki

Kaikki lapset saavat varhaiskasvatuksessa tarvitsemaansa tukea. Tuen tarvetta ja määrää arvioi henkilökunta yhdessä huoltajien kanssa. Kaikille lapsille tarjotaan kehitykseen ja oppimiseen **yleistä tukea**. Lapselle, joka tarvitsee kehityksessään ja oppimisessaan säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, tarjotaan **tehostettua tukea**. Kun lapsella on kokoaikainen vahva tuen tarve, annetaan hänelle **erityistä tukea**.

Valtakunnallisen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan lapselle annettavasta tehostetusta tai erityisestä tuesta tehdään hallintopäätös. Ennen päätöksen tekemistä huoltajia kuullaan asiassa. Pääsääntöisesti kuuleminen tapahtuu lapsen varhaiskasvatussuunnitelmapalaverissa tai sähköpostin välityksellä. Päätöksen valmistelee varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja päätöksen tekee varhaiskasvatusyksikön johtaja. Huoltajilla on oikeus valittaa päätöksestä. Varhaiskasvatuksen henkilöstöä sitoo kuitenkin varhaiskasvatustaki ja Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, joiden mukaan lapselle on annettava tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Hallintopäätös muutetaan tai kumotaan tuen tarpeen muuttuessa.

Liutun päiväkodin varhaiskasvatuksen erityisopettaja (VEO) Riikka Aaltonen on osa kasvattajatiimiä. Veon vierailu ryhmässä on suunniteltu etukäteen vastaamaan ryhmän tarpeita. Ryhmäkäynnin aikana veo on toiminnassa mukana, havainnoi, ohjaa yksittäisiä lapsia tai lapsiryhmää. Yhteisessä keskustelussa veo ja tiimi keskustelevat havainnoista ja suunnittelevat tulevaa tuen näkökulmasta. Ryhmän toimintasuunnitelmaan kirjataan suunnitelma tuen toteuttamisesta. Pedagoginen tuki on osa arjen rakenteita ja toimintaa.

Erityisopettaja on päiväkodissa myös huoltajia varten, joten häneen voi olla myös suoraan yhteydessä lapsen kehitykseen ja kasvuun liittyvissä asioissa. Erityisopettaja osallistuu tehostetun ja erityisen tuen palavereihin. Tavoitteena on lasten tasapainoisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistäminen yhdessä huoltajien ja muiden tarvittavien yhteistyötahojen kanssa.

Kangasalla työskentelee varhaiskasvatuksen perhekoordinaattori. Hän on perheiden tukena tarvittaessa ja häneen huoltajat voivat olla suoraan yhteydessä. Henkilöstö tekee yhteistyötä varhaiskasvatuksen perhekoordinaattorin kanssa.

7. Tiedottaminen

Henkilöstön ja huoltajien välinen päivittäinen lasta koskeva tiedottaminen tapahtuu pääsääntöisesti haku- ja tuontitilanteissa. Päiväkodin ja kodin välinen viestintä tapahtuu eVakan kautta. Kiireellisissä asioissa perheitä opastetaan käyttämään tekstiviestiä tai puhelinsoittoa. Perheille lähetetään eVakan kautta sähköinen viikkokirje (yläkerrassa joka toinen viikko), jossa kerrotaan edellisen viikon toiminnasta sekä tiedotetaan ryhmien seuraavan viikon tärkeistä päivistä. Ryhmillä käytössä myös ilmoitustaulut.

Liutun päiväkodissa järjestetään erilaisia koko perheen tapahtumia, joissa perheet pääsevät tutustumaan toisiinsa. Syksyn vanhempainillassa huoltajat osallistetaan oppimisympäristön muokkaamiseen lasten ideoiden pohjalta.

Liutun päiväkodin julkisella Instagram-tilillä kerrotaan päiväkodin yhteisistä tekemisistä. Jokaisella ryhmällä on lisäksi käytössä suljettu instagram-tili, johon huoltajat voivat halutessaan liittyä. Ryhmän instagram-tilillä kerrotaan valokuvien ja tekstein tarkemmin oman ryhmän toiminnasta.

Tiedottaminen yhteistyötahoille tapahtuu pääasiallisesti sähköpostitse. Tiedottamisesta vastaa asiaa koskeviin työryhmiin kuuluvat jäsenet ja varhaiskasvatusyksikön johtaja. Tiedottaminen varhaiskasvatuksen hallintoon tapahtuu pääasiallisesti yksikön apulaisjohtajan tai johtajan kautta.

8. Yhteistyö

Kasvattajat tekevät yhteistyötä oman yksikön varhaiskasvatuksen erityisopettajan (veo) kanssa. Lapsen tarvitseman oppimisen ja kehityksen tuen asioissa yhteistyökumppaneina ovat tarvittaessa varhaiskasvatuksen perhekoordinaattori, TAYS, Kangasalan lasten -ja perheneuvolat, sekä muu terveydenhuollon (Pirha) henkilöstö.

Vatialan alueella teemme yhteistyötä Vatialan päiväkodin ja koulun sekä yksityisen perhepäivähoidon kanssa. Muita alueellisia yhteistyökumppaneita ovat kirjasto ja seurakunta.

Kaksi kertaa vuodessa kokoontuu Vatialan alueniveltyöryhmä, jossa ovat mukana koulu, eo, kunnalliset ja yksityiset päiväkodit, iltapäivätoiminta sekä seurakunta ja terveydenhoito neuvolasta ja koululta. Näissä tapaamisissa käydään läpi toimintoja alueella ja tulevaisuuden näkymiä. Päiväkodeille on varattu vuoroja Vatialan koulun salista sekä Kangasala Areenalta.

Ateria-, siivous- ja talonmiesresurssit

Yksi palvelutyöntekijä keittiöllä, yksi palvelutyöntekijä siivouksessa ja yksi kiinteistöhoitaja.

